

Sygn. akt II Ka 326/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka
Sędziowie:	SSO Bogdan Górski SSO Dariusz Półtorak (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Wierzbicka

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2015 r.

sprawy **B. M.**

oskarżonego o przestępstwa z art. 286 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim

z dnia 11 marca 2015 r. sygn. akt II K 26/15

I. wyrok zmienia w ten sposób, że orzeczony na podstawie art. 72 § 2 kk obowiązek naprawienia szkody w stosunku do A. T. (1) prowadzącej firmę (...)w S. uchyła w całości, natomiast wobec A. Ś. (1) prowadzącej firmę (...)obniża do kwoty 40.025,03 (czterdzieści tysięcy dwadzieścia pięć i 3/100) zł;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem częściowej opłaty za II instancję kwotę 200 zł, zwalniając go z tej opłaty w pozostałej części oraz z uiszczenia wydatków postępowania odwoławczego, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 326/15

UZASADNIENIE

B. M. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 08 listopada 2010 r. do 6 grudnia 2010 roku w S., powiat (...), woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził właścicielkę firmy (...)w S. A. T. (1)do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd w ten sposób, że będąc prezesem (...) Sp. z o.o. w W. zawarł umowy na zakup żywca i w dniu 08 listopada 2010 roku kupił żywiec

bydła za kwotę 8498 złotych na które wystawiona została faktura nr (...) z datą płatności do dnia 22 listopada 2010, w dniu 13 listopada 2010 kupił żywiec bydła za kwotę 1033,78 złotych na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 30 listopada 2010 roku, w dniu 22 listopada 2010 kupił żywiec bydła za kwotę 4232,16 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 06 grudnia 2010 o łącznej wartości szkody nie mniejszej niż 13.763,94 zł, wiedząc, że za zakupiony żywiec nie zapłaci,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

II. w okresie od 23 października 2010 roku do 02 stycznia 2012 roku w S., powiat (...), woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził właścicielkę firmy (...).A. Ś. (1) do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w ten sposób, że będąc prezesem (...) Sp. z o.o. w W. zawarł umowy na zakup żywca i w dniu 23 października 2010 r. kupił żywiec bydła za kwotę 9749,98 złotych na które wystawiona została faktura nr (...) z datą płatności do dnia 10 listopada 2010 r. w dniu 25 października 2010r kupił żywiec bydła za kwotę 5103,65 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z datą płatności do dnia 08 listopada 2010 r w dniu 10 listopada 2010r kupił żywiec bydła za kwotę 21501,25 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 24 listopada 2010 r, w dniu 10 listopada 2010 roku kupił żywiec bydła za kwotę 2943,74 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 13 grudnia 2010r, w dniu 19 listopada 2010r kupił żywiec bydła za kwotę 7830.06 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 03 grudnia 2010 r, w dniu 02 listopada 2010 r. kupił żywiec bydła za kwotę 9447,47 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 16 listopada 2010r oraz będąc prezesem (...) Sp. z o.o. w Z. zawarł umowy na zakup żywca bydła i w dniu 04 grudnia 2011 roku kupił żywiec bydła za kwotę 2524,50 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 18 grudnia 2011, w dniu 10 grudnia 2011 roku kupił żywiec bydła za kwotę 1244,16 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 24 grudnia 2011 r., w dniu 19 grudnia 2011 r. kupił żywiec bydła za kwotę 2216,16 zł na które wystawiona została faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 02 stycznia 2012 r. o łącznej wartości szkody nie mniejszej niż 58036,47 zł wiedząc, że za zakupiony żywiec nie zapłaci

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

Wyrokiem z dnia 11 marca 2015 r., sygn. akt II K 26/15, Sąd Rejonowy w Sokołowie Podlaskim:

I. oskarżonego *B. M.*:

- w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie pierwszym aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że: w okresie od 08 listopada 2010r. do 6 grudnia 2010r. w S., powiat (...), woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził właścicielkę firmy (...).w S. A. T. (1) do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd w ten sposób, że będąc Prezesem (...) Sp. z o.o. w W. zawarł umowy na zakup żywca i w dniu 05 listopada 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 8.498 zł na które wystawiona została w dniu 08 listopada 2010r. faktura nr (...) z datą płatności do dnia 22 listopada 2010r., w dniu 13 listopada 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 5.519,95 zł na które wystawiona została w dniu 16 listopada 2010r. faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 30 listopada 2010r., z której do zapłaty pozostała kwota 1.033,78 zł, w dniu 17 listopada 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 4.232,16 zł na które wystawiona została w dniu 22 listopada 2010r. faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 06 grudnia 2010r., o łącznej wartości szkody nie mniejszej niż 13.763,94 zł, wiedząc, że za zakupiony żywiec nie zapłaci w całości, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

- w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie drugim aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że: w okresie od 23 października 2010r. do 13 grudnia 2010r. w S., powiat (...), woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził właścicielkę firmy (...).A. Ś. (1) do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w ten sposób, że będąc prezesem (...) Sp. z o.o. w W. zawarł umowy na zakup żywca i w dniu 22 października 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 9.749,98 zł na które wystawiona została w dniu 23 października 2010r. faktura nr (...) z datą płatności do dnia 6 listopada 2010r., w dniu 25 października 2010r.

kupił żywiec bydła za kwotę 5.103,65 zł na które wystawiona została w dniu 25 października 2010r. faktura nr (...) z datą płatności do dnia 08 listopada 2010r., w okresie od 5 do 9 listopada 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 21.501,25 zł na które wystawiona została w dniu 10 listopada 2010r. faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 24 listopada 2010r., w dniu 26 listopada 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 2.943,74 zł na które wystawiona została w dniu 29 listopada 2010r. faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 13 grudnia 2010r., z której do zapłaty pozostała kwota 943,74 zł, w okresie od 17 do 19 listopada 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 7.830,06 zł na które wystawiona została w dniu 19 listopada 2010r. faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 03 grudnia 2010r., w dniu 28 października 2010r. kupił żywiec bydła za kwotę 9.447,47 zł na które wystawiona została w dniu 02 listopada 2010r. faktura nr (...) z terminem płatności do dnia 16 listopada 2010r., o łącznej wartości szkody nie mniejszej niż 54.576,15 zł, wiedząc, że za zakupiony żywiec nie zapłaci w całości, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

przy czym przyjął, że ww. czyny stanowią ciąg przestępstw z art. 91 § 1 kk, na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk skazał oskarżonego **B. M.** na karę 1 roku pozbawienia wolności i na podstawie art. 33 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 kk wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20,00 zł;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby lat 4 (czterech);

III. na podstawie art. 72 § 2 kk zobowiązał oskarżonego do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem w terminie 3 (trzy) miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia poprzez zapłatę na rzecz oskarżycielek posiłkowych:

- A. T. (1) prowadzącej firmę (...)w S. kwoty 13.763,94 zł,

- A. Ś. (1) prowadzącej firmę (...)kwoty 54.576,15 zł;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 580,00 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 999,25 złotych tytułem części wydatków, zwalniając go od ponoszenia pozostałej części wydatków i przyjmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony miał zamiar dokonania zarzucanego mu czynu, to jest działał w celu wprowadzenia pokrzywdzonych w błąd oraz wyzyskania tego błędu, podczas gdy działanie oskarżonego było podyktowane niezależnymi od niego okolicznościami,

2. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego – a to poprzez dokonanie wybiórczej analizy materiału dowodowego oraz niewystarczające i nieprzekonujące uzasadnienie dokonanej oceny materiału w zakresie przyjęcia, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów oraz w zakresie częściowego wykorzystania zeznań świadków przy jednoczesnym obdarzeniu ich w całości przymiotem wiarygodności,

3. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie wszystkich niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego,

4. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 415 § 5 k.p.k. poprzez orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w sytuacji, kiedy o to samo roszczenie zapadł już prawomocny wyrok sądu cywilnego.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego w całości od zarzucanych mu czynów, ewentualnie zaś o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego ponownego rozpoznania (celem uzupełnienia materiału dowodowego o

akta postępowania cywilnego o sygnaturze XVII GNc 4775/14 Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy – prawomocny nakaz zapłaty z dnia 4 września 2014 roku na rzecz (...) Sp. z o.o. wydany przeciwko (...)A. Ś. (1)).

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego poparł apelację i wnioski w niej zawarte, jednocześnie cofnął wnioski o zażądanie akt sprawy XVII GNc 4775/14 składając kopie nakazu zapłaty, który zapadł w tym postępowaniu. Prokurator wniósł o utrzymanie wyroku w mocy, ewentualnie przyłączył się częściowo do zarzutu obrazy art. 415 k.p.k. Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Oskarżycielki posiłkowe przyłączyły się do stanowiska swojego pełnomocnika. Oskarżony przyłączył się do wniosku swojego obrońcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Środek odwoławczy wniesiony przez obrońcę oskarżonego w zakresie zarzutu obrazy przepisu art. 415 § 5 kpk okazał się o tyle skuteczny, o ile doprowadził do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie wskazanym w orzeczeniu Sądu Odwoławczego.

Pozostałe zarzuty podniesione w złożonej apelacji okazały się bezzasadne i jako takie nie zasługiwały na uwzględnienie. Ocena i wnioski wyprowadzone przez Sąd Instancji z okoliczności ujawnionych w toku postępowania, wbrew twierdzeniom obrońcy, zostały dokonane z poszanowaniem zasady obiektywizmu oraz z uwzględnieniem zasady swobodnej oceny dowodów.

Należy stwierdzić, iż w ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy w Sokołowie Podlaskim rozpoznając sprawę w sposób prawidłowy i wyczerpujący rozważył wszelkie okoliczności i dowody ujawnione w toku rozprawy głównej, przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 kpk), dokonując następnie na ich podstawie prawidłowych ustaleń faktycznych. Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji nie wykazuje błędów natury logicznej, nie była stronnicza, jak również nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów, chronionej przepisem art. 7 kpk.

Zarzut podniesiony w tym zakresie jest całkowicie chybiony. Sama zaś apelacja stanowi nieudolną próbę przeprowadzenia odmiennej, niż to uczynił Sąd I instancji, korzystnej dla oskarżonego, a niekorzystnej dla oskarżycieli posiłkowych, oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Z całą stanowczością podkreślić należy przy tym, iż skarżący nie podnosi żadnych nowych okoliczności i dowodów, które nie byłyby uprzednio przedmiotem rozważań i oceny Sądu Rejonowego.

Na stwierdzenie powyższych okoliczności pozwala uważna lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku. W pisemnych motywach wyroku Sąd I instancji odniósł się do wszelkich okoliczności podnoszonych w złożonej apelacji, wskazał dowody, które obdarzył przymiotem wiarygodności oraz wyjaśnił, którym dowodom i z jakich powodów dał wiarę. Wskazał także dowody, którym waloru wiarygodności odmówił i precyzyjnie oraz przekonywująco wyjaśnił, z jakich przyczyn na wiarę nie zasługują. Ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy w oparciu o tak dokonaną ocenę dowodów są zatem prawidłowe.

Występujące niejasności w dziedzinie ustaleń faktycznych, wynikające m.in. z różnych wersji zdarzenia, zostały zredukowane wszechstronną inicjatywą dowodową (w szczególności inicjatywą dowodową oskarżonego), a następnie wnikliwą analizą całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie.

Nie sposób zgodzić się w szczególności ze stanowiskiem obrońcy, który wskazuje, iż Sąd I instancji obdarzając wiarą zeznania świadków w całości nie wziął pod uwagę tego, że większość z nich pozostaje w sporach sądowych z B. M. i w interesie świadków leży zdyskredytowanie oskarżonego. Podkreślić należy przy tym z całą stanowczością, iż postępowanie w niniejszej sprawie toczy się z urzędu, a charakter zarzucanych B. M. czynów oraz okoliczności niniejszej sprawy wskazują jednoznacznie, iż intencją pokrzywdzonych jest w istocie otrzymanie płatności za sprzedane mięso, zgodnie z wystawionymi fakturami. Okoliczność dochodzenia należności w postępowaniu cywilnym

jest zatem zupełnie zrozumiała z punktu widzenia oskarżycieli posiłkowych i nie może przesądzać o braku ich wiarygodności.

Podkreślić przy tym należy, iż obrońca oskarżonego na rozprawie apelacyjnej złożył nakaz zapłaty w postępowaniu odwoławczym i oświadczył, iż nie popiera wniosku o zażądanie akt XVII GNc 4775/14. Akta te dotyczą (...) Sp. z o.o. – której działalność nie ma związku z niniejszym postępowaniem, ich zaliczenie w poczet materiału dowodowego byłoby zatem bezcelowe.

Omawiając zeznania poszczególnych świadków, Sąd I instancji wskazał w jakim zakresie zeznania te obdarza walorem wiarygodności, szczegółowo to argumentując. Zaznaczyć przy tym należy, iż analiza zeznań świadków i wskazanie ich wzajemnych spójności i relacji zostało przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku potraktowane wyjątkowo drobiazgowo.

Obrońca oskarżonego twierdząc, iż bezstronne zeznania świadków i zeznania korzystne dla oskarżonego zostały przemilczane nie wskazuje właściwie zeznania którego/których świadków były w jego ocenie korzystne dla oskarżonego. Nie wskazuje również właściwie w jakim celu, w jego ocenie, zeznania „bezstronne dla oskarżonego” powinny być przedmiotem rozważań Sądu Rejonowego i Sądu Odwoławczego.

Nieuzasadnione jest w szczególności twierdzenie skarżącego, iż Sąd Rejonowy jedynie częściowo wykorzystał zeznania świadków. W żadnym bowiem razie ocena zeznań świadków jaka została dokonana przez Sąd I instancji, szczegółowo opisana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie może być uznana za fragmentaryczną.

Pokreślić przy tym należy, iż zadaniem Sądu wyrokującego w sprawie nie jest przepisywanie w treści uzasadnienia treści wszystkich zeznań korzystnych i niekorzystnych dla oskarżonego, jak też tych, które nic nie wnoszą do sprawy, lecz ich ocena. Samo „przeklejanie” treści całości zeznań świadków może być uznane jedynie za zbędny zabieg, który powoduje zazwyczaj pogorszenie czytelności i przejrzystości zawartych w uzasadnieniu ocen i wniosków (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 grudnia 2014 r., sygn. II AKa 184/2014, OSA/Kat. 2015 nr 1, poz. 13, Legalis numer 1219049). Przytaczanie poszczególnych zeznań świadków w treści uzasadnienia może być uznane za konieczne w odniesieniu do kluczowych fragmentów materiału dowodowego. Tak też było w niniejszej sprawie.

Gołosłowne jest także twierdzenie obrońcy oskarżonego, iż Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny nie uwzględnił zeznań R. M.. W uzasadnieniu pierwszoinstancyjnym wskazano bowiem wprost, iż ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na zeznaniach tegoż świadka jedynie częściowo. W dalszej części tegoż uzasadnienia omówiono drobiazgowo zeznania tegoż świadka, który zeznawał na okoliczność swojej znajomości z oskarżonym oraz współpracy ze S. Ś., który dostarczał mu bydło.

Sąd Rejonowy skrupulatnie wyjaśnił dlaczego zeznania tegoż świadka zostały uznane za wiarygodne jedynie w ograniczonym zakresie. W zakresie rzekomego oszustwa jakiego miał się dopuścić S. Ś. wobec R. M. (M. twierdzi, że złożył w tej sprawie zawiadomienie do Prokuratury), nie prowadzono szczegółowych wyjaśnień, gdyż sprawa ta nie była przedmiotem niniejszego postępowania. Nie mniej jednak Sąd Rejonowy słusznie uznał te zeznania za nieszczerze, albowiem z treści pisma otrzymanego od Prokuratury Rejonowej w Otwocku wynika, że wobec S. Ś. nie jest prowadzone żadne postępowanie o jakim świadek M. wspominał w swoich zeznaniach.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu, wskazać należy, iż przepisy art. 5 § 2 kpk (zasada rozstrzygania wątpliwości na korzyść oskarżonego) i art. 7 kpk (zasada swobodnej oceny dowodów) mają charakter rozłączny i jednocześnie podnoszenie tych zarzutów w apelacji obrońcy oskarżonego może co najmniej budzić zdziwienie. Do wątpliwości, o których mowa w art. 5 § 2 kpk nie należą bowiem wątpliwości związane z problemem oceny dowodów, a więc który z wzajemnie sprzecznych dowodów zasługuje na wiarę, a który tego waloru nie posiada. Jeżeli Sąd dokona ustaleń na podstawie swobodnej oceny dowodów i ustalenia te są stanowcze – a tak jest w niniejszej sprawie – to nie może zachodzić obraza art. 5 § 2 kpk (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., sygn. V KK 119/13; wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 października 2013 r., sygn. IV Ka 829/13). W realiach niniejszej sprawy nie zaistniały bowiem wątpliwości, których nie dało się rozstrzygnąć w drodze postępowania dowodowego. W

przypadku, gdy skarżący kwestionuje ustalenia faktyczne zależne od dania wiary temu lub innemu dowodowi, czy też grupie dowodów w postaci zeznań konkretnych świadków, nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo (art. 5 § 2 kpk), a ewentualne uwagi co do wiarygodności w/w dowodów rozpatrywane mogą być jedynie w zakresie swobodnej oceny dowodów, co uczyniono już we wcześniejszej części uzasadnienia.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji obrońcy oskarżonego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, jaki w ocenie skarżącego miałby polegać na niezasadnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że oskarżony miał zamiar dokonania zarzucanego mu czynu, to jest działał w celu wprowadzenia pokrzywdzonych w błąd oraz wyzyskania tego błędu, zaznaczyć należy, iż zamiar popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu wynika wprost ze wszelkich działań i zaniechań oskarżonego. O zamiarze bezpośrednim wprowadzenia pokrzywdzonych w błąd świadczą kolejne, poszczególne czynności wykonawcze oskarżonego.

Zgodzić się należy z wywodami skargi odnoszącymi się co do istoty znamion przestępstwa z art. 286 § 1 kk i wiązanej z tym konieczności wykazania bezpośredniego, kierunkowego zamiaru (dolus coloratus) działania oskarżonego. Na tym jednak zgodność przekonania Sądu Odwoławczego ze złożoną apelacją się kończy. Wbrew stanowisku obrońcy, w przekonaniu Sądu Odwoławczego, rację ma Sąd I instancji, że oskarżony wyczerpał swoim zachowaniem wszystkie znamiona tego przestępstwa, a zamiar popełnienia tegoż czynu został bezbłędnie dowiedziony i drobiazgowo opisany w uzasadnieniu pierwszoinstancyjnym.

O zamiarze oskarżonego świadczą nie tylko: niezamieszkiwanie pod wskazanym adresem, brak faktycznej siedziby spółek we wskazanych w KRS adresach, zakładanie licznych kont bankowych i nie składanie sprawozdań finansowych spółek do KRS, choć niewątpliwie te okoliczności wraz z innymi ustaleniami stanu faktycznego układają się w logiczną całość i znacznie utrudniły podjętą przez komornika egzekucję należności.

Aby prześledzić tok rozumowania Sądu I instancji i jego ustalenia w zakresie zamiaru oskarżonego wskazać należy, iż oskarżony był jedynym wspólnikiem, jedynym członkiem zarządu oraz prezesem zarządu (...) Sp. z o.o. Doskonale zdawał sobie sprawę z kondycji finansowej tejże spółki. Osobiście nadzorował niemal wszystkie czynności wykonywane w jej imieniu. Znał doskonale ceny rynkowe i granice opłacalności w obrocie mięsem wołowym oraz znał szczegóły warunkujące właściwą klasyfikację mięsa i związane z nią ceny sprzedaży. Zapewniał jednocześnie o swojej całkowitej wypłacalności i licznych koneksjach z odbiorcami m.in. we Francji.

Zakupione mięso po uboju bydła, klasyfikacji oraz umieszczeniu w chłodni zazwyczaj następnego dnia odsprzedawał kolejnym odbiorcom. Oskarżony pomimo wystawionych faktur nie regulował należności, nie reagował także na ponaglenia telefoniczne, a po pewnym czasie zaprzestał w ogóle odbierania telefonów. Znalezienie jego osoby było znacznie utrudnione, a kierowanie nieuregulowanych należności do egzekucji komorniczej okazywało się bezskuteczne. Jak wynika z analizy materiału dowodowego, oskarżony o tym, że kolejne egzekucje komornicze okażą się bezskuteczne, wypowiadał się lekceważąco, nie wykazując jakiegokolwiek skruchy z zaistniałej sytuacji i zwłoki w poszczególnych płatnościach. Mało tego, w późniejszym czasie nie ukrywał, iż nie ma zamiaru dobrowolnie uregulować należności, a mimo tego zawierał kolejne transakcje. Jak wynika z akt niniejszej sprawy, oskarżony zalegał z płatnościami także innym dostawcom, hurtownikom oraz pracownikom, a nawet rolnikom sprzedającym mu pojedyncze sztuki bydła. Pozostał także bez żadnego kapitału finansowego. Nie próbował nawet porozumieć się z oskarżycielami posiłkowymi w zakresie uregulowania należności w jakichkolwiek ratach.

Zasadnicze znaczenie ma także okoliczność, iż po założeniu kolejnej spółki (...) Sp. z o.o. zabiegał o dalsze dostawy bydła, tłumacząc, że odda wcześniejsze pieniądze, gdy rozwinie nową firmę i będzie miał z czego zapłacić. Zakładał także kolejne konta bankowe.

Oskarżony doskonale zdawał sobie bowiem sprawę z tego, iż niemożliwe będzie dla oskarżycieli posiłkowych odzyskanie należności od poprzedniej spółki. Jego działanie było zatem ukierunkowane na określony cel, jakim było osiągnięcie korzyści majątkowej i wprowadzenie oskarżycieli posiłkowych w błąd, co do zamiaru uiszczenia zapłaty za zakupione mięso. Fakt odrębności spółek został wykorzystany przez B. M. w przypadku firmy A. Ś. (1), gdy pomimo tak dużego długu firmy (...) Sp. z o.o., oskarżony zażądał zwrotu nadpłaty, która została z zaliczki danej firmie A. Ś.

(1)za dostawy dla (...) Sp. z o.o. Oskarżony doskonale zdawał sobie sprawę bowiem z tego, iż A. Ś. (1) będzie zmuszona oddać mu pieniądze, co też się stało.

Według twierdzenia skarżącego, jakie wynika wprost z treści złożonego środka odwoławczego, w sytuacji gdy spółka jest całkowicie niewypłacalna i egzekucja z majątku osobistego jej jedyne go wspólnika okazała się bezskuteczna, zakładanie kolejnych spółek z o.o. jest całkowicie normalne i stanowi istotę prowadzenia działalności gospodarczej. Ze stanowiskiem tym nie sposób się jednak zgodzić.

Obrońca oskarżonego podnosi jednocześnie, iż okoliczność wypłacania przez B. M. z kont bankowych dużych kwot pieniędzy świadczy jedynie o tym, że oskarżony mając pieniądze płacił za towar. Z tym stanowiskiem również nie sposób się zgodzić. obrońca oskarżonego wskazuje na uczciwość oskarżonego związaną z zapłatą za zakupione na rynku bydło. Transakcje na targu żywca mają postać gotówkową i stąd miałyby wynikać tak duże wypłaty gotówki. Doświadczenie życiowe Sądu nie pozwala jednak na przyjęcie, iż z okoliczności tej wynikało domniemanie, iż oskarżony w momencie kiedy miał pieniądze płacił za towar. Wręcz przeciwnie - oskarżony kiedy posiadał środki finansowe nie płacił faktur za zakupione już mięso, lecz wydawał je na kolejne transakcje. Płacił więc tylko wtedy kiedy musiał i w sytuacji, gdy inaczej nie doszłoby do sprzedaży żywca. W sytuacji kiedy dowieziono mu bydło, dokonano jego uboju, odsprzedał mięso dalej, a termin płatności na fakturze był określony na przyszłość. W ogóle nie miał zamiaru regulowania należności, nawet wtedy kiedy posiadał ku temu środki. Sam wskazywał, iż w razie wszczęcia przeciwko niemu egzekucji komorniczej i tak okaże się ona bezskuteczna. Nadto, prowadzenie uczciwej działalności w stosunku do kilku rolników sprzedających na rynku pojedyncze sztuki bydła nie wyklucza oszustw na dużą skalę w stosunku do dostawców pokaźnych ilości żywca. Drobne transakcje i regulowanie pełnych należności w dniu zakupu mogły się przyczynić do budowy mitu uczciwego kontrahenta. Zważyć przy tym należy, iż analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż oskarżony w istocie posiadał zaległości w płatnościach także wobec pojedynczych rolników.

Jako niemające znaczenia dla sprawy uznać należy twierdzenie obrońcy oskarżonego, że skoro S. Ś. skontaktował A. i S. T. z oskarżonym, to nie można przypisać winy oskarżonemu, ani działania kierunkowego w celu dokonania oszustwa na szkodę małżonków T.. Bezspornym jest bowiem fakt, iż oskarżony jako pośrednik w sprzedaży mięsa, handlowiec i przedsiębiorca posiadał klientów i dostawców z rekomendacji osób trzecich. Rzeczywiście, to pokrzywdzeni nawiązali współpracę z oskarżonym z polecenia S. Ś., ale to oskarżony po jej nawiązaniu podjął zamiar dokonania na ich szkodę oszustwa.

Oskarżony prowadząc legalną działalność w formie spółek prawa handlowego dokonywał oszustw na szkodę dostawców żywca. B. M. po ich dokonaniu chciał jednocześnie kontynuować współpracę, nie regulując poprzednich należności. W swoich wyjaśnieniach tłumaczył się w pokrętny sposób, iż sam posiada problemy finansowe, a odbiorcy również jemu zalegają z płatnościami. Przy czym właściwie nie podaje, który odbiorca zalegał wobec jego spółki z płatnościami. Żadne okoliczności uniemożliwiające oskarżonemu uiszczenie należności widniejących na wystawionych fakturach, a leżących po stronie dalszych odbiorców mięsa, nie zostały w postępowaniu dowodowym wykazane. Wobec powyższego, w niniejszej sprawie nie zaistniały zatem jakiegokolwiek wątpliwości co do jego winy i postaci zamiaru.

Podkreślenia wymaga okoliczność, iż gołosłowne wyjaśnienia oskarżonego polegające na twierdzeniu, iż nie miał zamiaru dokonania na szkodę oskarżycieli posiłkowych oszustw nie wytrzymały konfrontacji z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w niniejszej sprawie, w szczególności z zeznaniami świadków: A. T. (1), S. T., A. Ś. (1), S. Ś., D. S., G. T., A. N. z d. D., G. B., M. O., M. K., T. W., M. T., A. B. oraz M. S.. Zeznania te są spójne, logiczne, pełne, jasne, wzajemnie się uzupełniają i korelują ze sobą, tworząc logiczny wywód i pozwalając na szczegółowe odtworzenie okoliczności stanu faktycznego, dlatego też, słusznie zostały uznane przez Sąd I instancji za wiarygodne.

Zamiaru oskarżonego i przekonania o jego nieuczciwości nie warunkowały także zgłaszane przez niego liczne wnioski dowodowe. Przy czym uwypuklić należy z całą stanowczością, iż nigdzie w uzasadnieniu pierwszoinstancyjnym nie wskazano, aby to liczne wnioski dowodowe oskarżonego były poczytywane przez Sąd Rejonowy za przejaw oszukańczych zamiarów oskarżonego. Tezy dowodowe zgłaszane przez oskarżonego na okoliczność jego twierdzeń

nie znalazły poparcia ani w dowodach osobowych, ani też w żadnych pozytywnie ocenionych przez Sąd I instancji dokumentach. Sąd Rejonowy wskazał jedynie na dwa bezsporne fakty, a mianowicie na to, iż bezpodstawne twierdzenia oskarżonego wpłynęły na czas trwania niniejszego postępowania oraz na to, że w jego toku zostały całkowicie podważone. Z okoliczności tych, w żadnym przypadku nie wyprowadzano wniosków dotyczących zamiaru oskarżonego, a przekonanie o tym, jakie wynika wprost z treści uzasadnienia zarzutów podniesionych w apelacji, stanowi jedynie swoistą nadinterpretację skarżącego.

Za jedyny uzasadniony i zasługujący na uwzględnienie zarzut uznano zarzut obrazy przepisu art. 415 § 5 kpk, albowiem w niniejszej sprawie w istocie doszło do naruszenia stosowania klauzuli antykumulacyjnej. Na rozprawie apelacyjnej w poczet materiału dowodowego zaliczono akta Sądu Rejonowego w Siedlcach sygn. spraw: V GNc 522/11, V GNc 523/11 i V GNc 524/11. Z analizy akt w/w spraw wynika, iż zasądzone na rzecz oskarżycieli posiłkowych roszczenia w znacznej części tożsame ze szkodą, której obowiązek naprawienia został orzeczony zaskarżonym wyrokiem. W tej sytuacji oskarżyciele posiłkowi otrzymaliby zatem dwa tytuły wykonawcze za tą samą wierzytelność. Zaskarżony wyrok wymagał zatem w tym zakresie zmiany.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 26 lutego 2014 r., sygn. III KK 429/13 zakaz wynikający z dyspozycji art. 415 § 5 zd. 2 kpk odnosi się do każdego określonego w ustawie przypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody i to niezależnie od tego, czy roszczenie zasądzone w postępowaniu cywilnym zostało skutecznie wyegzekwowane. W tej sytuacji, przy uwzględnieniu możliwości egzekwowania roszczenia na podstawie przepisu art. 299 § 1 ksh, mnożenie tytułów egzekucyjnych dotyczących tego samego roszczenia przez nakładanie na oskarżonych w postępowaniu karnym obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk, w kontekście zadań jakie realizuje przepis art. 415 § 5 kpk, jest niedopuszczalne (LEX nr 1446451).

Wprawdzie przywołany judykant dotyczy art. 46 § 1 kk, jednakże nie może być wątpliwości, że obejmuje on każdy karnoprawny obowiązek naprawienia szkody, w tym orzekany na podstawie art. 72 § 2 kk (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2014 r., III KK 54/14, LEX 1496293).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zmienił wyrok w ten sposób, że orzeczony na podstawie art. 72 § 2 kk obowiązek naprawienia szkody w stosunku do A. T. (1) prowadzącej firmę (...)w S. uchylił w całości, natomiast wobec A. Ś. (1) prowadzącej firmę (...) obniżył do kwoty 40.0125,03 (czterdziestu tysięcy stu dwudziestu pięciu i 03/100) złotych.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, Sąd orzekł na podstawie art. 624 k.p.k i art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 223 z 83r. z późn. zm.) zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem częściowej opłaty za II instancję kwotę 200 zł, zwalniając go z tej opłaty w pozostałej części oraz z uiszczenia wydatków postępowania odwoławczego, które przejęto na rachunek Skarbu Państwa.

Z tych względów, Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.